

Het Schrijvertje

IVN Roermond e.o.

Zomer 2024

Jaargang 34, nummer 3

Van de redactie

Door Frans Hendriks

Op de achterpagina ziet u een foto van Marieke Michels met het stroomdal van de Swalm in Swalmen. Een veelzeggende foto met het resultaat van de overvloedige regenval de laatste maanden. Ikzelf was de laatste dagen van mei op de Beegderhei en ook daar was veel water te zien. Al de vennen die ik sinds mijn jeugd ken en al jaren ernstige tekenen van verdroging lieten zien, waren weer vol. En een leven....! Waterjuffers, libellen en kikkers, alles was er weer. Een genot om te zien.

Maar dat er weer in de meest uiteenlopende delen van ons land niet te verwerken hoeveelheden regen is gevallen en in Beieren en Baden-Württemberg hele dorpen geëvacueerd moeten worden wegens ernstige wateroverlast, is de andere kant. Deze signalen mogen niet ongezien blijven en dwingen ons tot maatregelen. Ik ben benieuwd wat de regering-vormende coalitie met hun hoofdlijnenakkoord 'Hoop, lef en trots' hier als antwoord op heeft.....

Op 4 juni verscheen in landelijke en provinciale dagbladen een paginagrote advertentie met de kop: 'Geen hogere btw. Je belast er heel Nederland mee'. Daarmee wordt een belangrijk thema aangesneden. Brede interessegebieden (kranten, boeken, cultuur, sport enz.) worden moeilijker toegankelijk voor grote delen van de bevolking omdat het flink duurder wordt. Onder welk kopje van het hoofdlijnenakkoord zou dit vallen: onder hoop, lef of trots?

IVN gaat door met toegankelijke educatie. Onze afdeling is daar een voorbeeld van. U leest het weer in deze editie door de diverse bijdragen die ons zijn toegezonden en die een beeld geven van onze activiteiten en kennis die aanwezig is waarover we elkaar iets te zeggen hebben. Veel leesplezier.

Vergeet niet om materiaal voor de herfsteditie uiterlijk 25 augustus bij ons te laten zijn. Bedankt.

Starrenbos; natuurherstel tussen de Tungelroyse- en Haelensebeek ten oosten van de Bedelaar tussen Horn, Haelen en Heythuysen. Een bezoek waard.

Bestuur IVN Roermond e.o.

Voorzitter	René Horsten voorzitter@ivnroermond.nl
Secretaris	Ron de Cock secretariaat@ivnroermond.nl
Penningmeester	Lily Welters penningmeester@ivnroermond.nl
Bestuursleden	Rianne Keijzer
Bestuurslid	1 vacature
Email: bestuur@ivnroermond.nl	

Door deze code te scannen, komt u op de webiste waar u Het Schrijvertje digitaal en volledig in kleur kunt lezen op uw smartphone of ipad.

Van de voorzitter

Onze afdeling bestaat dit jaar 55 jaar en dat hebben we gevierd met een mooie ledenmiddag, waaraan veel leden hebben deelgenomen.

Het eerste halfjaar ligt achter ons met naast de ledenmiddag nog een aantal bijzondere activiteiten, waaronder 2 vertoningen van de film Wolf, in de ECI en in de Donderie, een busreis naar de Eifel en een door de Macrofaunawerkgroep georganiseerde expositie. Zie verderop in dit blad enkele verslagen hierover. Een 'volgeboekte' tuincursus is in mei succesvol afgesloten.

Het bestuur heeft voor onze leden in het afgelopen kwartaal 2 sessies georganiseerd om vervolgstappen voor het meerjarenplan vast te stellen. Over de resultaten zullen de leden separaat worden geïnformeerd.

De IVN-afdelingen van Midden-Limburg organiseren een Landschapsgidsenopleiding, die 28 aug. a.s. van start gaat. De opleiding is 'volgeboekt'.

Mooi om te zien dat we met een goede regionale samenwerking zulk een opleiding kunnen organiseren, waarmee we ook ons gidsenbestand kunnen uitbreiden.

De programmacommissie is gestart met de voorbereidingen van het Publieksprogramma 2025. Tijdens de ledenmiddag hebben de aanwezige leden hun ideeën en aanbevelingen kunnen opgeven. Mocht je suggesties/voorstellen hebben, schroom niet deze door te mailen naar programmacommissie@ivnroermond.nl.

Tijdens de in februari j.l. gehouden ALV heeft het bestuur aangekondigd dat zij erover denkt om de ledenadministratie over te dragen naar IVN Landelijk, die de administratie ook reeds voor andere afdelingen verzorgt.

De eerste gesprekken zijn gevoerd en we hopen dat de overdracht nog dit jaar gerealiseerd kan worden. Hiermede zal de continuïteit van de ledenadministratie gewaarborgd zijn.

Ik wil deze rubriek afsluiten met een unieke waarneming in een van de pilotgebieden van de gemeente Leudal. Frans Boonen, onze zeer gepassioneerde weidevogelbeschermer, heeft een nest van de wulp ontdekt en ook kunnen markeren; het eerste nest in dit gebied sinds vele jaren. Zie de foto hierboven.

Ik wens eenieder een mooie zomer toe en laten we hopen dat het wulpenpaar kan genieten van haar 'nieuwe' kroost.

Colofon

Nummer 137, juni 2024

Voorpagina: Fenny Gaastra

- stadsreus (*Volucella zonaria*),

- schapen op de heide

Redactie

Frans Hendrikkx, Laur Lennards,

Frank Heinen, Marieke Michels

Vormgeving:

Frans Hendrikkx, Marieke Michels

Email:

hetschrijvertje@ivnroermond.nl

Print: Editoo B.V. - www.editoo.nl

Website: www.ivnroermond.nl

Ledenadministratie: ledenadmi-

nistratie@ivnroermond.nl

Bankrekening:

NL18RABO 0135 8373 67

Inhoudsopgave

2 - Van de redactie

3 - Van de voorzitter

4 - Koninklijke onderscheiding voor Hermien Hendrikkx

5 - Europese bidsprinkhaan vindt zijn plekje in onze natuur

7 - Wandeling blinden en slechtzienden

8 - Verslagen Eifel-excursie

10 - Activiteitenkalenders

11 - Nieuwsbrief van de afdeling

12 - Wegbermplanten

13 - Project Wolf voor de jeugd

15 - Miniatuurtjes onder de loep

17 - Verslag ledendag Aerwinkel

19 - Veeroosters fietspad Roerdal

- Repair Café

20 - Contactpersonen

Onze sponsors vindt u op de pagina's 4, 10, 16 en 18

Meer informatie over onze afdeling en haar activiteiten kunt u geactualiseerd vinden op onze website www.ivnroermond.nl

Koninklijke onderscheiding voor Hermien Hendriks

Door René Horsten

26 april j.l. was het dan zo ver. We hadden om 8.30 u. een bespreking gepland met de gemeente Leudal over het natuurvriendelijk bermbeheer in de gemeente. Rond 9.15 u. kwam een bode ons verwittigen dat we moesten verhuizen naar een andere vergaderzaal. We pakten onze spullen op en via een omweg werd Hermien de raadszaal ingeloodst, waar zij -totaal verbouwereerd- plaats moest nemen in een van de genummerde stoelen die bestemd waren voor personen die deze ochtend uit handen van burgemeester Schmalsläger een Koninklijke Onderscheiding zouden ontvangen.

En toen klonk het: 'Het heeft Hare Majesteit de koning behaagt'; Lid in de orde van Oranje Nassau. Een prachtige en welverdiende beloning voor al het werk dat Hermien verzet heeft om op velerlei wijzen mensen met de natuur te verbinden.

Met dank aan Els Korsten die het initiatief heeft genomen om Hermien voor te dragen en er voor gezorgd heeft dat alle formaliteiten vervuld werden.

ivn natuur
educatie

Boekhandel en Antiquariaat

BOOM

Neerstraat 31a, 6041 KA Roermond

Nieuwe en antiquarische boeken over natuur en heemkunde, 2e hands literatuur en boeken over geschiedenis, kunst en nog veel meer !

Woensdag, vrijdag, zaterdag open van 11.00 - 17.00
Donderdag open van 14.00 17.00 uur

telefoon: 0475 - 33 46 65 | e-mail: boomboekhandel@freeler.nl

IVN Roermond e.o., ledenmiddag. Lees het op pagina 17. Foto Astrid Janissen.

De Europese bidsprinkhaan vindt zijn plekje in onze natuur

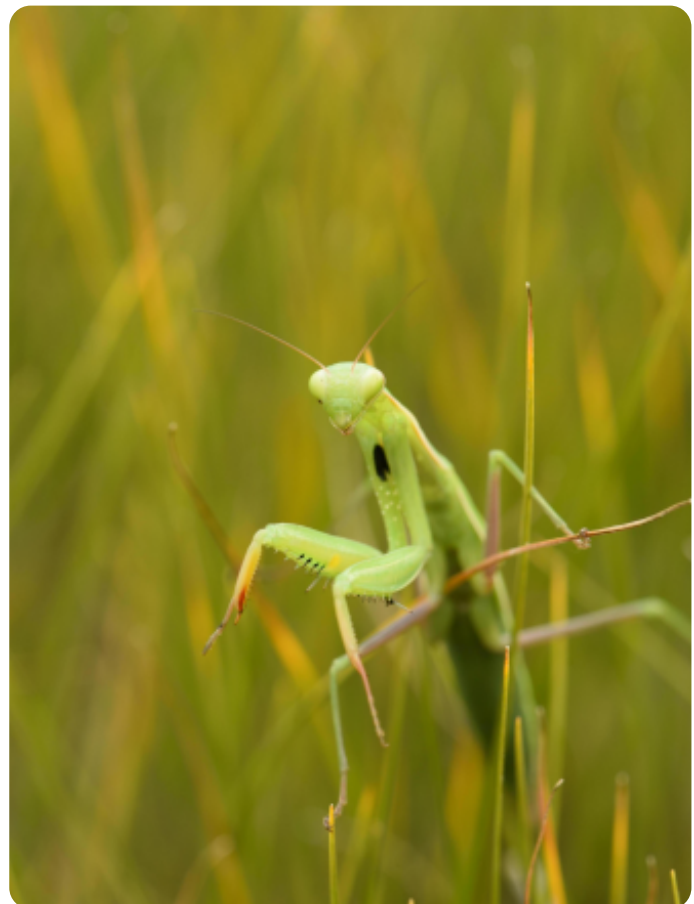
Door Frank Heinen

Klimaatverandering zorgt voor significante veranderingen binnen de Europese en Nederlandse insectenfauna. De gemiddeld hogere temperaturen, warmere winters en soms lang aanhoudende warme luchtstromen uit het zuiden, stelt veel Midden- en Zuid-Europese soorten in staat om zich verder naar het noorden te verplaatsen. Bovendien groeit de kans dat (sub)tropische exoten die per ongeluk geïntroduceerd worden zich permanent vestigen.

De Europese bidsprinkhaan (*Mantis religiosa*) is zo'n bijzondere nieuwkomer die de laatste jaren op steeds meer plekken in Nederland en België opduikt. Tijd om wat dieper in te gaan op de leefwijze en bijzonderheden van deze spectaculair ogende geleedpotige.

Imposant insect

De Europese bidsprinkhaan is een behoorlijk groot insect. De vrouwtjes, die groter zijn dan hun mannelijke soortgenoten, kunnen een lengte van circa negen centimeter bereiken. Toch zijn bidsprinkhanen verrassend lastig te vinden als je er niet gericht naar op zoek bent. Als de dieren zich stilhouden, zijn ze door hun langwerpige vorm en meestal groene kleur lastig op te sporen tussen de vegetatie. Naast het verschil in grootte, is de lengte van de antennes op de kop een goed kenmerk voor het determineren van het geslacht. Mannetjes hebben in verhouding tot hun totale lichaamslengte langere antennes dan de wijfjes.

Europese bidsprinkhanen kunnen vliegen, maar zijn niet heel behendig, snel en gracieus in de lucht. Ze vliegen daarom ook zelden heel ver. De Europese bidsprinkhaan is vooral te onderscheiden van andere soorten bidsprinkhanen door de groene kleur van het lichaam, de lichte vleugelrand, de roze dijen van het tweede en derde paar poten en de zwart-witte oogvlek aan de binnenzijde van de dij van het eerste paar poten.

Jager en kannibaal

De Europese bidsprinkhaan is een echte carnivoor die zijn prooi meestal verrast vanuit een hinderlaag. Hij wacht bewegingsloos op insecten die net wat te dicht in zijn buurt komen, om vervolgens toe te slaan met zijn grote voorpoten. Die zijn uitgerust met scherpe vanghaken die het slachtoffer in bedwang houden. Met zijn sterke kaken verorbert de bidsprinkhaan zijn vaak nog levende maaltje. Het menu bestaat vooral uit kleine tot middelgrote geleedpotigen als vliegen, zweefvliegen, bijen, hommels, vlinders en spinnen. Grote soorten uit de tropen draaien hun poten zelfs niet om voor kleine vogels of hagedissen.

Voor een mannelijke bidsprinkhaan is de voorplanting een risicovolle aangelegenheid. Na het liefdesspel gebeurt het namelijk geregeld dat het vrouwtje haar partner onthoofd en opeet. Dit is een aparte vorm van broedzorg. Als het vrouwtje de eitjes in haar lichaam draagt, zwelt haar achterlijf stevig op en heeft ze extra voedingsstoffen nodig. Het mannetje is een makkelijke, snelle en rijke bron van eiwitten die uitstekend van pas komt om het vrouwtje in goede conditie te houden. Uiteindelijk zet het vrouwtje haar eitjes af in een zogenoemde oothEEK, een door een hard type schuim omgeven eicapsule die bevestigd wordt aan een tak of blad.

Populatievorming

In Nederland duiken al een aantal jaren waarnemingen op van Europese bidsprinkhanen. De meeste hebben betrekking op individuele dieren en lijken niet te wijzen op populatievorming. Een mogelijke uitzondering zijn twee waarnemingen uit Schin op Geul (2020), waar op 6 augustus om 23.00 een vrouwtje werd gezien dat aangetrokken werd door licht, een dag later gevolgd door een man-

netje dat om 16.00 uur landde op de muren van een huisje.

Nog interessanter zijn de ontwikkelingen in Nationaal Park De Meinweg. Hier troffen onderzoekers vorig jaar tijdens het inventariseren van adders als 'bijvangst' een Europese bidsprinkhaan aan. In de weken na die interessante ontdekking, brachten gerichte veldbezoeken aan het licht dat er op meerdere plekken in het Meinweggebied volwassen vrouwtjes, mannetjes, subadulte dieren en nimfen zitten. Er werden zelfs zwangere wijfjes en eicapsules gevonden, wat bewijst dat de Meinweg een zich reproducerende populatie Europese bidsprinkhanen herbergt.

Waar de dieren precies vandaan komen, is (nog) niet met zekerheid te zeggen. Het kunnen dieren zijn die op eigen kracht Midden-Limburg hebben bereikt, maar het is ook zeker niet uit te sluiten dat de eerste dieren afkomstig zijn uit de tuincentra die in de directe nabijheid van het gebied liggen. Maar het lijkt er in elk geval wel op dat de warmteminnende insecten blijvertjes zijn en zich inmiddels prima redden in ons gestaag opwarmende kikkerlandje.

Het valt zeker niet uit te sluiten dat andere Europese bidsprinkhaansoorten als *Empusa fasciata* (oostelijke deel van het Middellandse Zeegebied) en *Empusa pennata* (westelijk deel van het Mediterrane gebied en Noord-Afrika) vroeg of laat in Nederland terechtkomen. Deze soorten springen bijzonder in het oog door hun opvallende hoofdtooi. Hoewel bidsprinkhanen vaardige jagers zijn, valt niet te verwachten dat de komst van de Europese bidsprinkhaan zal leiden tot een stevige decimering van inheemse insectenpopulaties. Bidsprinkhanen zijn qua prooikeuze namelijk veeleer generalisten in plaats van specialisten die zich richten op een specifieke soort of soortgroep. Landbouw op industriële schaal en het gulsputten met pesticiden blijven belangrijkere gevaren voor onze ecosystemen en de dieren die er onderdeel van uitmaken.

Foto's aangeleverd door de schrijver.

Wandeling blinden en slechtzienenden

Door Sjoerd van der Schuit

Pinksterzondag was het zover. Alweer voor de 12e keer sinds mei 2017 bereiden Anita en ik deze wandelingen voor. Hadden we in mei 2017 maar één deelnemer de afgelopen keren zaten we iedere keer boven de 20. Zo ook deze keer; 23 personen hadden zich aangemeld. Het was een beetje spannend want de weervoorspelling had onweer en code "Geel" aangekondigd. Wij zaten dus ieder uur op Buienradar te kijken naar de voorspellingen voor Sint Odiliënberg. De weergoden waren ons gunstig gezind. Met het uur werd het beter en we hebben het de hele middag droog gehouden met een lekker warm zonnetje. Pas rond vijf uur, toen de meesten na een drankje de auto opzochten, vielen de eerst druppels. Toen we 's avonds de beelden op het journaal zagen, van campings die ont-ruimd moesten worden, snapten we pas echt hoeveel geluk we hadden gehad.

Een 160 jaar oude eik

De wandeling zelf was ongeveer 3 km. Willem Keijsers, die iedere keer als begeleider van de partij is, had 's morgens al voorgelopen om een paar takken weg te halen bij een modderig stuk. Maar we hebben toch maar besloten daar een kleine omweg te pakken. Dat die langs het nest van een middelste bonte specht liep was bonus.

Het oudste hondenhok in Nederland

Het thema van de wandeling was Frymerson. We hadden toestemming van de eigenaren om aan het eind ook over hun landgoed te lopen en bij de start staat een kruisbeeld in de rand van het bos van een van de eerste bewoners van het kasteel. Een generaal die nog tegen Napoleon had gevochten.

De wandeling zelf liep voor het grootste deel door het daarachter gelegen bos dat gekenmerkt wordt door vele beuken en eiken, waarvan sommige exemplaren ouder zijn dan 160 jaar. Witrot en bruinrot is uitgelegd en gevoeld. Bruinrot heeft nog structuur en witrot is net een spons.

In de uiterwaarden van de Roer hadden we een kleine puzzeltocht uitgezet met horen, ruiken en voelen. En als die was volbracht, kregen de deelnemers een lekkere kleinnigheid te eten en te drinken.

Op naar het kasteel Frymerson, of beter wat er van over is. Een oude toren uit de 14e eeuw en het oudste hondenhok van Nederland. Op internet staat het al: Kasteel Frymerson is het best bewaarde geheim van Limburg. Daar hebben we toch mooi even van kunnen genieten.

Lid worden?

Wilt u iemand anders lid maken of zelf lid worden van onze IVN-afdeling?

Dat kan! IVN Roermond e.o. is een actieve afdeling met ongeveer 300 leden. Onze opgeleide natuurgidsen organiseren excursies en wandelingen in de prachtige natuurgebieden om ons heen. Daarnaast geven we workshops en cursussen over de natuur in het algemeen en specifiek over planten, insecten, vogels, het landschap en nog veel meer. De meeste van deze activiteiten zijn voor leden helemaal gratis! Zoekt u verdere verdieping? Neem dan deel aan één of meerdere van onze werkgroepen. Wij hebben bijvoorbeeld een actieve foto-, vogel-, heide- en plantenwerkgroep. En voor volwassenen met een verstandelijke beperking organiseren wij speciale wandelingen.

Lidmaatschap kost u ongeveer twee euro per maand. Naast de vele gratis activiteiten waaraan u deel kunt nemen, ontvangt u Het Schrijvertje, ons afdelingsblad met interessante artikelen over de natuur, viermaal per jaar gratis in huis. Een huisgenoot betaalt slechts 5 euro per jaar en kinderen zijn zelfs gratis lid.

Voor het aanmelden van een nieuw lid kijkt u op www.ivnroermond.nl.

Wij heten u of uw bekende van harte welkom!

Met IVN Roermond e.o. naar de Eifel

Door Marianne Driessen

Maanden geleden hebben we bij het IVN twee natuurwandelingen in de Eifel gepland.

De eerste wandeling wordt pittig genoemd. Daar zijn we niet bang voor maar wel voor de zware regen- en sneeuwbuien die uitgerekend vandaag ook op het programma staan.

Ik heb aanvankelijk een regenjas aangetrokken, maar die is na checken van het weerbericht verwisseld voor een waterdicht ski-jack en een paraplu.

Op weg naar Vogelsang krijgen we achtereenvolgens te maken met miezerige regen, stromende regen, mist en uiteindelijk de natte sneeuw die ons werd beloofd. Niet bepaald het weer dat je uitkiest om te genieten van vergezichten. Vermoedelijk zien we niet meer dan onze voeten bij onze pogingen om op de grillige bospaden overeind te blijven. Vriendin en ik kijken elkaar aan. Willen we dit? De voorzitter blijft er evenwel zonnig bij. Monter negeert hij wat er overduidelijk buiten aan de hand is en roept vrolijk door de bus: 'Hebben we er zin?'. Waarop de diehards een enthousiast en keihard 'Jaaaa!' laten horen. De zwakke protesten van de anderen en mijn huilerige 'Neeeeeee' verdwijnen in de massa.

Die positiviteit heeft wel zijn effect want met een de-dood-of-de-gladiolengezicht wijzigen we ons nee in een ja.

Als we uitstappen regent het nog maar licht. De twijfel slaat wederom toe. Nu moeten we echt kiezen: ofwel we bezoeken op eigen kosten het oorlogsmuseum ofwel we gaan met de gids mee, dwars door het bos, de glibberige grillige hellingen op en af.

De blauwe regenpieken in de Buienradar-app geven de doorslag: Ons 'ja' wordt weer een 'nee', zeker als we zien dat de 'wellen' met poncho's, regenpakken en steviger regenkleding veel beter zijn uitgerust dan wij.

Op naar het restaurant dan maar, dat zich in het bezoekerscentrum naast het museum bevindt. We kijken de stoere wandelaars spijtig na want de omgeving is werkelijk schitterend. Al kleeft er een naargeestige geschiedenis aan want dit gebied heeft een oorlogsverleden. Hier, midden in het nationaal park, ligt op de bosrijke bergrichel de Ordensburg Vogelsang. De plek waar wij nu staan was destijds een opleidingskamp van de vroegere NSDAP waar de Duitse Hitlerjeugd werd geïndoctrineerd en klaargestoomd voor de nazi-top. O.a. de beeltenis van een reusachtige adelaar tegen de muur van de toegangspoort naar het complex herinnert daar nog aan.

We lopen door het bezoekerscentrum. Aan de muren hangen foto's uit het naziverleden. We worden de oorlog ingezogen. Daar hebben we geen zin in. We besluiten op eigen houtje te gaan wandelen.

Beneden ons ligt een groot stuwmeer, de Urftsee, omzoomd door loofbomen in alle denkbare tinten groen met hier en daar het rode waas van een beuk in lentetooi. Hemelsbreed lijkt het niet zo ver weg, maar het pad naar be-

neden is verraderlijk lang en steil.

Onderweg zien we geen enkele wandelaar. Alleen een stel stoere wielrenners dat hijgend en puffend naar boven zwoegen. We realiseren ons dat wij óók nog terug moeten. Veel later dan verwacht bereiken we eindelijk de prachtige staalbrug die naar de overkant van de Urftsee voert.

We lopen de Victor Neels Brücke op, stil van bewondering voor dit staaltje architectuur.

Na het maken van een paar foto's lopen we terug naar boven. Dat is aanmerkelijk pittiger dan de heenweg; onze hartslag ligt ver boven het gemiddelde. De laatste vijfhonderd meter leggen we af in de regen. Ik ben nooit tevreden over mijn haar maar nu is het coupe 'Totalkrieg'.

We lunchen typisch Duits. Het aanbod is overdadig: bocken currywurst, schweinebraten etc. Vandaag geen gezondheidsfratsen. Na onze klimpartij wil er wel wat in. Vervolgens krijgen we een lezing over het ontstaan en beheer van het nationaal park en tot slot maken we een gemakkelijke wandeling door het 'Wilder Kermeter natural adventure park', aangelegd in een interactieve omgeving met de bedoeling de jeugd op een speelse manier met de natuur in aanraking te brengen..

We volgen een 'belevingspad' door het sprookjesachtig mooie loofbos,

De zon breekt zelfs nog door, wat een feestje voor het oog is in dit weelderige groen. We trotseren nog een laatste stortbui en komen tenslotte terug bij het startpunt waar Ghielen's touringcar alweer klaar staat.

Nadat de gidsen voor hun inspanningen zijn beloond met typisch Limburgse cadeaupakketten, beginnen we aan de thuisreis.

Het weer blijft verrassen. Donkere wolken vechten met de zon om de eerste plaats. Vanuit de bus genieten we van goudgele koolzaadvelden onder een sinistere donkere wolkenhemel waardoor het valse zonlicht een schitterend effect heeft.

Kortom: een schitterende dag.

Dank aan de organisatoren van deze prachtige dag die ondanks het weer is omgevlogen.

Excursie op Kermeter-Höhe, foto Frans Hendriks

Busreis Eifel op 20 april 2024.

Door Pim Timmermans

Mijn eerste (bus)reis met IVN Roermond e.o. ging naar de Vogelsang IP in de Eifel. Het 100 hectare grote terrein van de voormalige nazi-Ordensburg Vogelsang ligt midden in het Nationaal Park Eifel. Ooit was het een nationaalsocialistisch opleidingscentrum; tegenwoordig wordt het geëxploiteerd als een 'veelzijdige ervaringsplek'.

Ik heb het ervaren als een erg leuke, interessante 'groene' dagtrip, ondanks het weer. We hebben zo'n beetje alle weertypen wel voorbij zien komen, in random volgorde, gedurende de dag; dichte mist sneeuw, zon, regen, mot-regen, natte sneeuw, hagel, (koude) wind... Dàt is natuurlijk al een belevenis op zich! Alleen onweer ontbrak, gelukkig.

Wat een prachtige omgeving; eigenlijk niet eens zo heel ver van huis vertoef je in een compleet ander landschap waar de natuur een paar weken achterligt. Fris ontluikend groen, veel vroege voorjaarsbloeiers.

Door lokale gidsen rondgeleid worden die trots zijn op hun omgeving en alles wat daar groeit/kruipt/loopt/-vliegt/bloeit en daar vol passie over kunnen vertellen laat je de natuur en het landschap om je heen nòg beter beleven. Top!

Vervoer was met een zéér comfortabele bus. Perfect georganiseerd allemaal. Complimenten aan het organiserende team!

Wandeling vanaf Vogelsang met Eifel-gidsen.

Afstand	Tijd	Hoogteverschil
7,50 km	1u 50m	154 m

Foto: opname van P. Timmermans

veogelsang is is een historische plaats van internationaal belang midden in het Nationaalpark Eifel. Het complex werd vanaf 1934 door de nationaalsocialisten opgericht voor de opleiding van hun toekomstige politieke leidinggevende krachten. Van 1946 tot 2005 was het het centrum van een aanzienlijk Britse, daarna Belgische troepenverblijfplaats. Meer informatie over de geschiedenis van de plaats, zijn heden en zijn toekomst als een internationale plek vindt u in het cultuurbelevingscentrum vogelsang ip, het tijdelijke bezoekerscentrum tot 2014, dat dagelijks open is van 10 tot 17 uur. Begeleide rondwandelingen dagelijks om 14 uur, op non- en feestdagen ook om 11 uur, tentoonstellingen, een winkel en een gastronomiewachten u daar.

Illustratie: Mica + Antiquarische Aankomsten onder H&M
Foto opname van P. Timmermans

Pim Timmermans

Activiteitenkalenders juli - oktober 2024

LET OP: Alle activiteiten onder voorbehoud! Kijk op de website www.ivnroermond.nl voor actuele gegevens.

Publieksprogramma

Zondag 21 juli

Dagwandeling 'Rode beek', Roerdalen
Aanvang: 10:00 uur; duur 6 uur; 13 km
Startpunt: Kasteel Daelenbroeck, Kasteellaan 2, Herkenbosch
Gidsen: Leo Koster en Els Korsten

Zaterdag 24 augustus

Excursie Beegderheide, langs vennen, heide en bos
Aanvang: 10:00 uur
Startpunt: P-plaats VV HEBES, Baexemerweg 1a, Beegden
Gidsen: Bert Beckers, Els Korsten en Paul Monod de Froideville

6, 7 en 8 september

Weekend aan zee. Zie website voor verdere informatie

Zondag 22 september

Jeugdtocht 'Ontdek de Swalm'
Aanvang: 10:00 uur; duur 2 uur
Startpunt: parkeerplaats bij Herberg de Bos, Bosstraat 115, Swalmen
Gids: Paul Monod de Froideville

De Swalm, foto Marieke Michels

Zondag 29 september

Paddenstoelenexcursie de Meinweg, Vlodrop
Aanvang: 10:00 uur; duur 2,5 uur
Startpunt: Hotel St. Ludwig, Station 22, Vlodrop
Gids: Hermien Hendrixx
Aanmelden vooraf via programmacommissie@ivnroermond.nl

Judasoor, foto Marieke Michels

Dinsdag 8 oktober

Film 'De naalden van de Maas'
Aanvang: 19:30 uur
Plaats: ECI Cultuurfabriek, ECI 13, Roermond
Inleider: Math de Ponti
I.s.m. Natuurhistorisch Genootschap Limburg, kring Roermond

Zondag 20 oktober

Najaarswandeling voor Blinden en Slechtzienden
Aanvang: 14:00 uur
Startpunt: Café restaurant Rijstal Venhof, Venhof 2, Herkenbosch
Contactpersoon: Sjoerd van der Schuit

Dinsdag 22 oktober

'Wildcamera verrassingen'
Aanvang: 19:30 uur
Plaats: De Groene Transformator, Bredeweg 10, Roermond
Inleiders: Marieke van den Ende en Joost Geraets

ZAAL *'t LEUKE*** CAFÉ**
Leukenstraat 6, 6099 AR Beegden
www.leukebeegden.nl

Uw adres voor:

- Verenigingen
- Vergaderingen / bijeenkomsten
- Voorlichting / werving / opleiding
- Cursussen
- Recepties
- Koffietafels
- Bruiloften
- Feesten & partijen

Aangepaste Natuurwandeling

Voor mensen met verstandelijke beperking

Zaterdagen 14 september en 12 oktober
van 13.30 uur tot 16.15 uur

Plaats: Restaurant St. Elisabeth's Hof
Roggelseweg 56, 6081 NP Haelen.

Vooraf aanmelden voor niet-leden verplicht:
nolimits@ivnroermond.nl

Plantenwerkgroep

Vrijdag 19 juli

Composieten/waterplanten
Stadsweide Noord
19.00 uur. Cafe Mijnheerkens
Mijnheerkens 1,
6041 AT Roermond

Zaterdag 21 september

Zomerbloeiërs
9.00 uur. Reigersbroek Montfort
Campeercentrum Reigershorst.
Huysbongerdweg 55
6065 CH Montfort

Zaterdag 19 oktober

Paddenstoelen
Herberg de Bos
9.00 uur. Bosstraat 115,
6071 PX Swalmen

Beleef de natuur

Nieuwsbrief van de afdeling

Door Marieke Michels

Sinds 2022 wordt er maandelijks een nieuwsbrief verstuurd vanuit IVN Roermond e.o. In de nieuwsbrief staan o.a. een 'Foto van de maand', mededelingen vanuit het bestuur, de activiteiten van de diverse werkgroepen en van het publieksprogramma voor de eerstvolgende maand en andere zaken die we met u willen delen.

Bij de start van de nieuwsbrief hadden we 234 abonnees, eind december 2023 was dat aantal opgelopen tot 296 stuks. Van die abonnees opende in 2023 gemiddeld 72% de nieuwsbrief daadwerkelijk om hem te bekijken en van degenen die hem geopend hebben klikt 32% op een of meerdere links.

De nieuwsbrief wordt altijd op de laatste vrijdag van de maand verstuurd. Bent u lid van IVN Roermond e.o. en ontvangt u de nieuwsbrief niet? Kijk dan eerst in uw spam-map. Het kan natuurlijk ook zijn dat uw e-mail-

Fotowerkgroep

Zondag 14 juli, zaterdag 24 augustus en zondag 6 oktober

Ruim voor de fotosessies ontvangen de leden van de fotowerkgroep informatie over de plaats van samenkomst en het fotografisch onderwerp waar aandacht aan wordt geschonken.

Hebt u interesse om een keer aan te sluiten? Dat kan. Stuur een mailtje naar: fotowerkgroep@ivnroermond.nl. U ontvangt dan de nodige informatie.

Wilde marjolein, foto Marieke Michels

Vogelwerkgroep

Zondag 2 juni

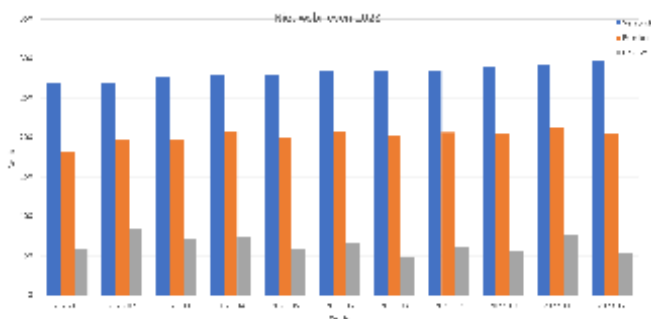
De Luysen, Bree
7.00 uur Parkeerplaats De Luysen - Mariahof

Zondag 1 september

Zwaarveld, Neer
8.00 uur Parkeerplaats kruising Wienerte/Arixweg

Zondag 6 oktober

Vlodrop Station
8.00 uur Parkeerplaats Hotel St. Ludwig

adres niet bekend is bij de ledenadministratie. Geef in dat geval a.u.b. uw e-mailadres door aan ledenadministratie@ivnroermond.nl. Als u geen lid bent maar wél de nieuwsbrief wilt ontvangen dan kunt u zich hiervoor aanmelden middels een link op onze website (Over ons --> PR en communicatie --> Nieuwsbrieven).

Opvallende wegbermplanten in en rondom het Leudal - Akkerhoornbloem

Door Phlip Bossenbroek m.m.v. Hermien Hendriks, Joost Ge-
raets en René Horsten

In 2020 zijn IVN-afdeling Roermond e.o. en Studiegroep Leudal aan de slag gegaan om samen met de gemeente Leudal en andere wegbeheerders het wegbermbeheer in de gemeente natuurvriendelijker te maken. Uiteindelijk hopen we dat er meer prachtig bloeiende bonte bermen zullen gaan ontstaan in plaats van de vele saaie, grazige maar levensarme wegbermen van nu. De meest opvallende soorten worden in een reeks korte artikelen voorgesteld. In deze aflevering is akkerhoornbloem aan de beurt.

Akkerhoornbloem (*Cerastium arvense*) is een vaste, winterharde plant uit de anjerfamilie. Ze wordt ongeveer 5 – 25 cm hoog, bloeit vanaf april tot in augustus, is niet-geurend en groeit in dichte zoden die gevormd worden door liggende en gewortelde stengels. Ze heeft klokvormige, 1-2 cm brede witte bloemen waarvan de 5 bloemblaadjes voor ongeveer 1/3 deel zijn ingesneden. De bloemen bloeien 2 tot 3 dagen. De plant vormt zaden die lang vitaal blijven en tenminste 5 jaar kiemkrachtig zijn. Ze is sterk behaard maar niet viltig. In Zuid-Limburg staat het plantje ook wel als pispotje bekend. Elders in het land worden met pispotjes echter de bloemen van de haagwinde bedoeld, de fraaie liaanvormende slingerplant met zijn opvallend grote witbloeiende bloemen. In Gelderland staat akkerhoornbloem bekend als akkerhoornkje.

Groeiplaats en verspreiding

De wetenschappelijk naam duidt op het Griekse 'ceras', wat 'hoorn' betekent. Arvense is de veel gebruikte soort-aanduiding die 'veld' betekent en bij veel andere aan veld of akker gebonden soortnamen voorkomt. Het merkwaardige is echter dat akkerhoornbloemen nooit in akkers worden aangetroffen. Waarschijnlijk heeft dat te maken met de standplaatscondities, waar akkerhoornbloem de voorkeur aan geeft. Ze houdt namelijk van voedselarme, matig vochtige tot droge grond, die lichtzurig is. Zwarte of venige bodems worden echter gemeden. Akkerhoornbloem wordt nu vooral aangetroffen in wegbermen, op dijkhellingen, droge en schrale graslanden, spoordijken, muren en greppels. Ze komt op het hele noordelijke halfrond voor, maar in Europa slechts sporadisch in het Middellandse Zeegebied.

In Nederland is de soort nog vrij algemeen, maar gaat langzaam achteruit. In het Leudal komt de akkerhoornbloem op verschillende plekken voor, vooral in wegbermen maar ook in schrale graslanden. De grote schrale wei langs de Roggelseweg ter hoogte van De Spar is een mooi voorbeeld; soms is die helemaal wit gekleurd van de bloeiende planten.

Maaibeheer en biodiversiteit

Akkerhoornbloem is matig maaitolerant, dat wil zeggen dat ze een maaibeurt kan overleven door de gevormde zode. Het klepelmaaien van wegbermen, waarbij het

Akkerhoornbloem, foto Hans Smulders

maaisel achterblijft in de berm en daar voor verrijking en verruiging zorgt, is op termijn echter funest voor de plant. Ze zal in die gevallen dan langzaam verdwijnen. Behalve het gemis van zo'n vrolijke plant, dat daar het gevolg van is, is het ook slecht voor de biodiversiteit, want ze is ook gastsoort voor een hele reeks dieren, waaronder vliegen, met name zweefvliegen, kleine motjes zoals de goudkokermot, en bijen en hommels, zoals de duingroefbij. Om die reden wordt akkerhoornbloem ook wel in bloemenzaadmengsels voor het aantrekken van bijen aangetroffen.

Overige wetenswaardigheden

Het is opvallend dat er op het vlak van medicatie, eetbaarheid en volksverhalen maar heel weinig over de akkerhoornbloem verhaald wordt. Er zijn geen ziekten bekend waarvoor de plant op enigerlei wijze ingezet kan worden. En hoewel ze wel eetbaar is, is ze nooit doorgedrongen in recepten van de Hollandse keuken of als smaakmaker in meer exotische gerechten. Evenmin zijn er volksverhalen bekend over deze toch prachtige plantensoort. Slechts één nuttige toepassing werd aangetroffen: als de soort wordt gebruikt als bodembedekker, waar veel anjerachtigen voor gebruikt worden, dan zou dat katten uit het perk weg houden!

Project Wolf voor de jeugd

Door Paul Monod de Froideville

Om het project wolf, dat bestaat uit de vertoning van de film *Wolf* op 10 maart en aansluitend op 13 maart de tocht 'Op zoek naar de wolf', inhoud te geven, sprong ik op 23 februari op de fiets richting Venhof. Hier had ik een afspraak met Wim Tegels, ecooloog van de film. De vertoning van de film was met de ECI-programmamakers film, Anita en Iris al in kannen en kruiken en er waren al zoveel reserveringen dat de film in twee zalen kon worden vertoond. Ik was dus heel benieuwd welke bijdrage Wim kon leveren. Wim bleek een enthousiaste verteller en zeer begaan met het lot van de wolf in Nederland maar bovendien zeer gedreven om kinderen te leren met onze natuur en met name de rol van de wolf hierin om te gaan. Als je Wim op de preekstoel krijgt, infiltreert hij je met zijn kennis. Ik maak er dankbaar gebruik van. We maken afspraken met Martin, de waard van Venhof, over het gebruik van het terrein rond het Venhof en we mogen lenen wat we nodig hebben. Dat was wel een paar kopjes koffie waard. Want ik kreeg er vertrouwen in dat we samen iets speciaals voor de kinderen in petto hadden. Enthousiast sprong ik weer op de fiets terug naar Roermond, ondertussen alle zijpadjes in het bospad afspeurend naar de wolf.

Op 6 maart was ik met René Horsten en Wim Tegels te gast bij het programma 'Breek de week' van Roermond nieuws om de film en de wolventocht te promoten. Een bijzondere ervaring. Wel ideaal om alvast in de sfeer te komen voor de film.

10 maart filmdag. Om 10 uur zijn René en Wim al present. In overleg met Anita Smeets van het filmhuis richten we een kleine expositie in met de materialen van Wim Tegels in de hal van de ECI. Natuurlijk ontbreken de vlaggen en vaandels van IVN niet. De eerste filmbezoekers druppelen al binnen en bekijken belangstellend het geëtaleerde materiaal. Wim kan het niet laten om spontane vragen te beantwoorden.

Om 11 uur heet Anita de toeschouwers welkom en geeft ze mij de gelegenheid om nog even reclame te maken voor de tocht 'Op zoek naar de Wolf'. Na afloop kan er ingeschreven worden voor deelname! Wim Tegels vertelt gepassioneerd hoe de film tot stand is gekomen. Om 11.15 uur herhalen we deze introductie voor zaal 2. De film

maakt op de jeugd heel wat indruk en geboeid laten de kinderen zich meeslepen in het verhaal van de wolf Scout. Af en toe een uit het hart gegrepen reactie bij een spannende scène.

Tijdens de pauze worden de kinderen getrakteerd op limonade en fruit en wordt de kleine tentoonstelling al goed bekeken. We worden hierbij spontaan geholpen door

Marjo en Riny.

Kinderen kunnen je het hemd van het lijf vragen. Dat heeft Wim gemerkt. Flore was bijzonder geïnteresseerd, want zij zou de volgende morgen een spreekbeurt over de wolf houden. Zij kreeg van Wim nog wat extra materiaal mee om in de klas te laten zien.

Nog vol van de film ging ik tevreden op weg naar huis, met mijn gedachten al bij de wolventocht komende woensdag. Fijn dat we dan ook op de hulp van enkele schoolgidsen kunnen rekenen. Die zijn altijd bereid om te helpen. Fijn dat zo'n enthousiaste groep bestaat.

Het is woensdag en om 10.00 uur ben ik met Wim en Rika Verhoef al bezig om alles klaar te maken voor de tocht van de middag. Wim heeft alles in zijn hoofd. Hij laat ons zien wat zijn bedoeling is en toont zijn materialen. We lopen drie verschillende tochten waarop we wolvensporen uitzetten.

Na een korte koffiepauze maken we het terrein bij Venhof klaar voor het maken van afdrucken van de wolvenpoot. We halen een tafel, een hark en water voor de gipsafdrukken. Dan loopt ieder van ons zijn tocht om de wolvensporen met een gipsafdruk uit te zetten. Een spannend karweitje. Terug bij Venhof arriveren de eerste kinderen en hun ouders. Marjo en Joyce samen met nog twee schoolgidsen zijn dan gearriveerd. We kunnen van start.

Eerst maken de kinderen een gipsafdruk van de wolvenpoot. Als een groepje van zo'n 10 kinderen klaar is, vertrekken we voor de speurtocht. Ik neem de eerste tocht voor mijn rekening. Rika de tweede en Wim de laatste. Al speurend naar sporen van de wolf gaan we op weg. Ik vertel de kinderen dat ik afgelopen week hier twee raven

heb gezien en gehoord en vraag wie weet wat dat betekent. En ja hoor. Dan is de wolf ook in de buurt want 'de raaf volgt de wolf heb ik in de film gezien', wisten ze me te vertellen. Op zoek dan maar. De eerste sporen lopen de kinderen voorbij. Het is ook best moeilijk sporen zoeken als je niet precies weet wat je aan het zoeken bent, al heb je net een gipsen afdruk gemaakt. Maar na de eerste vondst worden er al gauw meer gevonden en al zoekend kunnen we volgen waar de wolf heeft gelopen, soms links, soms rechts van het pad. Soms vinden we tientallen meters niets. Heeft de wolf in het gras naast het paadje

gelopen?

Uiteindelijk vinden de kinderen sporen van de wolf die het bos in lopen. We gaan voorzichtig, voetje voor voetje door het terrein en op een afstand wordt de kartonnen afbeelding van de wolf gevonden. We blijven op afstand, zo hoort dat, en keren terug naar het Venhof voor wat limonade, fruit en snoepgroente. Gauw kijken of de gipsafdruk al stevig is, en ja hoor. Nog even het zand eraf borstelen en klaar is de jachttrofee om trots mee naar huis te nemen. Er staat nog een groepje klaar om op zoek te gaan naar de wolf. Ik neem ze vlug onder mijn hoede en begin voor de tweede keer aan de spannende tocht. De jeugd vertrekt met een big smile huiswaarts.

De helpers sluiten de dag af met een drankje in Venhof. Het was een waardevolle ervaring en mijn dank gaat uit

In de ECI een kleine, bijpassende expositie door Wim Tegels

naar Wim Tegels. Wat een prachtkerel. En de schoolgidsen: bravo!

Project Wolf voor de jeugd - een vervolg

Dan denk je dat je helemaal klaar bent met de Wolf, maar niet dus. Samen met de dames van de ECI, Tulay Arslan en Wim Tegels organiseerden we op 31 mei een extra voorstelling van de film, in het bijzonder voor de jeugd

Flore Bruinsma, 10 jaar, wolfambassadeur

van de Donderberg en omliggende wijken. Speciaal voor deze voorstelling heeft Flore Bruinsma, 10 jaar en natuurambassadrice, een inleiding gegeven over de film. Met een verrassend heldere stem vertelde Flore ons allerlei wetenswaardigheden over de wolf. Na haar verhaal hield ze een korte quiz onder de meer dan 60 aanwezigen. De aanwezigen bleken goed naar haar verhaal te hebben geluisterd.

De film, vertoond op een nieuw scherm van de ECI, had alle belangstelling van de aanwezigen en dat het goed werd ontvangen bleek uit het spontane applaus bij het slot van de film.

Wim Tegels beantwoordde daarna nog enkele vragen uit het publiek en Flore kreeg als dank het boek Wolf over de totstandkoming van de film. Het was een hartverwarmende avond.

De filmvertoning

Miniatuurtjes onder de loep

Door Paul Lormans

Watervlooien hebben nu eenmaal hun naam noch hun afmeting mee. Als ze groter waren, zou men de koddige diertjes beslist vriendelijker behandelen.

Maar ja, wat wil je wanneer het leven zich onder water afspeelt en je postuur niet groter is dan 5 mm. Zelfs een bont kleurenpakket zul je niet aantreffen.

Maar wat is er dan zo fascinerend aan dit miniatuurtje? De watervlo is transparant en is daardoor prachtig studiemateriaal. Zonder belemmeringen kijk je in het lijfje en kun je de lichaamsprocessen volgen. Zo is het voedsel van mond tot het uiteinde van de endeldarm waar te nemen. Ook het hartje is kloppend te zien. De frequentie van de hartslag is afhankelijk van de watertemperatuur. Bij 10 graden 170 hartslagen. Stijgt de watertemperatuur naar bijvoorbeeld 28 graden, dan loopt de hartslag snel op naar 350.

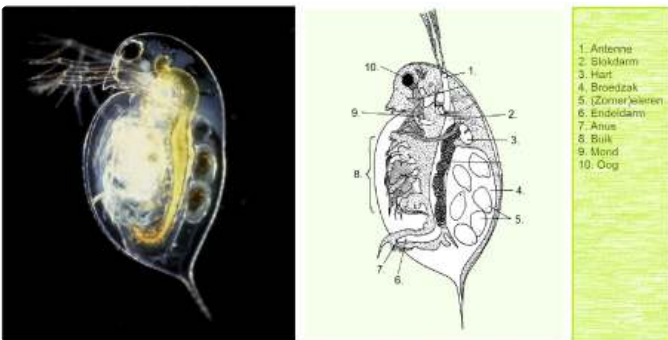
Dit wezentje doet ons nog meer verbazen. Zo is de ontwikkeling van eitjes tot larven in de broedruimte met een goede loop te volgen. Zelfs de geboorte van de larven voltrekt zich voor je ogen. Hoe holy moly is dat.

Het verweer tegen aanvallers

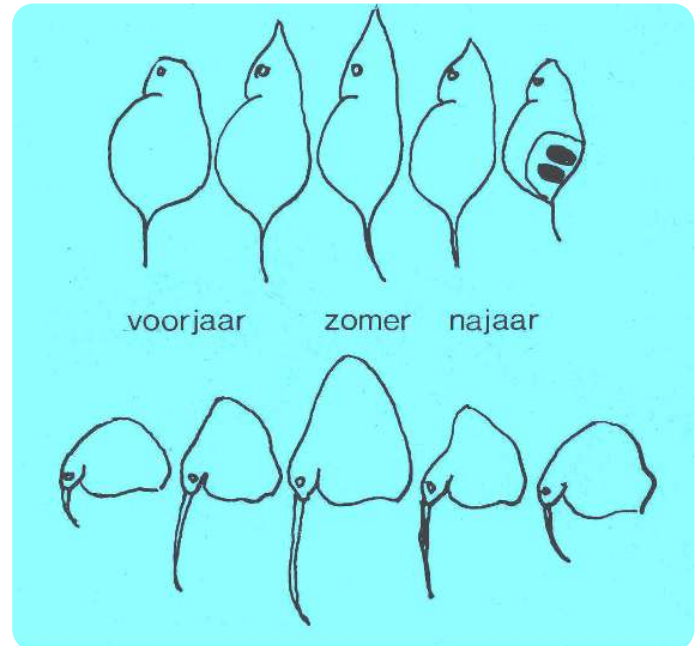
De watervlo kent een formidabel aanpassingsvermogen om te kunnen overleven. Er liggen veel kapers op de kust. Zo verandert de vorm binnen één enkele soort. Vooral uit de geslachten *Daphnia* en *Bosmina* treden seizoensgebonden vormveranderingen op (cyclomorfose). Bij *Daphnia* kan de schaalkiel, boven op de kop, helmvormig zijn en de schaalstekel (staartje) verlengd. Bij *Bosmina* zie je een verhoging (bochel) van de schaal. Deze vormveranderingen zijn er vermoedelijk om het zweefvermogen gunstig te beïnvloeden met als doel nèt te kunnen ontsnappen aan een predator. Daarnaast stralen de spitse kop en de stekelige schaalstekel 'onappetitelijkheid' uit. Gebochelde en helmdragende watervlooien tref je in onze ondiepe watertjes niet aan. Volgens vaklectuur komt dit fenomeen alleen voor in meren.

Verder kunnen *Daphnia*'s vissen, hun grootste vijanden, detecteren doordat deze roofdieren chemische stoffen afgeven. Dé prikkel om te vluchten tussen de waterplanten of de diepte in te duiken.

Larven van vliegen en muggen eten watervlooien. Het harde skelet van de vlo kunnen ze echter niet verteren en spugen ze weer uit, net als een uilenbal. Daarbij komen stofjes vrij, zogenaamde kairomonen, die ervoor zorgen

Watervlooien uit het geslacht *daphnia*

Cyclomorfose bij *Daphnia* en *Bosmina* toont de variabiliteit bij de soorten

Daphnia cucullata uit het IJ, met uitlopende spitse punt bovenop de kop tegen predatie door vissen

dat andere watervlooien in de omgeving tandjes in hun nek krijgen, waardoor de larven ze niet kunnen opeten.

Tot slot

Nog zo'n sterk punt: *Daphnia*'s kunnen in zuurstofarm water boven verwachting goed floreren. Waar andere onderwaterdieren het loodje leggen, springen wolken watervlooien vrolijk rond.

Hoe dat kan? Nu, onze watervlo is in staat om rode bloedlichaampjes aan te maken om dat beetje zuurstof nog te binden. Deze eigenschap maken rode *Daphnia*'s tot een indicator voor zuurstofarm water.

Verantwoording:

Foto's: 6.4 De watervlo (biologielessen.nl), Watervlo met 'puntkop': dr. Lodewijk van Walraven, Zoöplankton.nl. Tekening: De Nederlandse Kieuwpootkreeften en Watervlooien.(KNNV)

janWelters autoservice

APK Keuringsstation
Moderne diagnose apparatuur
Grote- en kleine beurlen
Onderhoudsbeurlen alle merken
auto's en lichte bedrijfswagens

Schadereparatie en expertises
Ruit reparatie en vervanging
Bandenservice, alle merken
Opslag banden
Aircospecialist reinigen en diagnose

Edisonweg 5a - 6101 XJ Echt - Tel: 0475 48 13 65
www.autoservicejanwelters.nl
www.facebook.com/autoservicejanwelters

BOSCAFÉ DE BUSJOP

Natuurlijk lekker!

Together
for a better life

wepa.eu/nl

WEPA Nederland B.V.
Boutestraat 125
NL 8071 JR Swalmen

wepa

De nieuwe Volvo C40 Recharge

100% elektrisch. 0% leder.

Makkelijk met de vernieuwde Volvo C40 Recharge. Met opgekend strakke looks, de meest geavanceerde technologie en een volledig elektrische aandrijving, ontworpen om u in de wereld waar u wilt leven te beschermen. Ervaar het comfort van een ledertint interieur met slimme voorzieningen, waaronder Google-services.

Ervaar de kracht en souplesse van 100% elektrisch rijden met een maximaal bereik van 438 km. Puur rijplezier, zonder uitstoot.

VOLVO C40 RECHARGE VANAF €47.495

LEASE ZAKELIJK VANAF €349 P.M. | AUTO-ABONNEMENT VANAF €708 P.M.
ERVAAR HEM NU BIJ VOLVO RUTTEN OF NIJK OP AUTOBEDRIJFRUTTEN.NL

VOLVO

VOLVO | Rutten

Volvo Rutten Venlo
Witrayweg 28
077-3991950

Volvo Rutten B&B
Fahrenholweg 22
0475-340709

Volvo Rutten Donge
Lindstraat 2
0485-902022

IVN Roermond e.o. Ledendag Aerwinkel 25 mei 2024

Door Hemien Hendriks

Het is lang geleden dat ik hier was. De voorname glorie van Kasteel Aerwinkel, door Dr. Cuypers ontworpen, en het prachtige park eromheen, omarmen mij meteen weer. Wij kwamen hier 15 jaar geleden vaak met de plantenwerkgroep vanwege de bijzondere struiken en bomen die hier staan.

Vandaag zijn we te gast in de tiendschuur om de ledendag te vieren. De overkapping met rieten stoeltjes en de vele gebouwtjes eromheen heten ons welkom. Een kippenren, een volière met exotische vogels en er grazen lammetjes in het weiland. In een van de serres mogen we boeken neerleggen om te doneren of voor een zacht prijsje te verkopen.

De tiendschuur zelf heeft een open nok en toch is de ruimte warm en gezellig. De haard is aan en het is sfeer- vol verlicht. Maar de leden zijn vandaag het belangrijkste; een ledendag is er om elkaar te ontmoeten en bij te praten.

Alles loopt dankzij een goede voorbereiding op rolletjes, Giel is parkeerwachter zodat de auto's in de doodlopende straat een goede plek kunnen vinden. Eli zorgt ervoor dat de mensen bij binnenkomst een naamstickertje en muntjes krijgen. Harrie en Marly hebben het programma van vandaag bedacht, we gaan een '1000 soorten' dag houden, een challenge met hulp van de obsidentify en iedereen kan hier aan meedoen. De groepsleiders hebben een beetje instructie nodig van Joost. Geduldig legt hij mij uit hoe ik de vondsten in waarneming.nl kan zetten.

We starten met koffie en vlaai, die we binnen kunnen afhalen. Wat fijn om zoveel mensen weer te zien, oude bekenden, nieuwe leden, alles door elkaar. Vele handen worden geschud. René als voorzitter is overal waar hij nodig is en zorgt ervoor dat hij iedereen even spreekt. Hij begint deze dag ook met een woord van welkom en enkele mededelingen. Joyce vertelt de historie van kasteel Aerwinkel, aangevuld met informatie van Petra, de huidige kasteelvrouwe.

Harrie en Marly leggen uit wat de bedoeling is vandaag. Er worden 8 groepen gevormd, de groepsleiders hebben elk hun eigen specialiteit. Vogels, macrofauna, zoogdieren, planten enz. Op mijn bordje staat: planten, slakken, mossen. Buiten houden wij deze bordjes omhoog. Iedereen kan zelf kiezen. Tot mijn verbazing komen mensen bij mij staan die zeggen 'Ik heb veel slakken in de tuin die de hosta's opeten, ik wil er wel eens wat meer van weten'. Zeven mensen gaan met mij mee, Paul Caquelein wil best schrijven dus krijgt hij het klembord mee dat gedeeltelijk is ingevuld.

En wat een ongekend talent in de groep. Henriëtte weet elke bij te benoemen, ook zonder obsidentify en ook nog met de Latijnse naam; ik ben zelf ook imker zegt ze, want bij ons thuis gingen de gesprekken met Piet altijd over bijen, dus ben ik bij hem op cursus gegaan en ik kreeg geen voorkeursbehandeling; dat had Piet nog uitdrukkelijk gezegd.

Truus kent alle tuinplanten bij de Nederlandse en Latijnse naam. Sommige mensen in mijn groep hebben geen telefoon en ook geen specifieke kennis maar genieten doen ze wel, ook dat was de opdracht: verwondering over de schoonheid van de natuur. Tiny kijkt door een loep naar een afwijkende kleur van de meeldraden. Wow zegt ze, ze gaat een loep kopen belooft ze. Astrid maakt weer de mooiste foto's, waarvan ik er een paar mag lenen voor dit verslag. Peter geniet volop, dit is praktisch onze achtertuin zegt hij, en het mooie is: ik hoef er niet in te werken.

De route ligt niet vast, we dwalen vol plezier over het landgoed. Ik vertel over het zonnewende -laantje dat hier ergens moet zijn. Het kompas wordt erbij genomen om het oosten en het westen te bepalen. We denken het gevonden te hebben. We vervolgen onze weg via een smal paadje vol mossen, ruig haarmos en fraai haarmos. Het mutsje trekken we van de sporenkapsels af om de verschillen te laten zien. Ook hier komt de loep van pas. Bij het badhuis staat Joyce en vertelt over de bleek die er tegenover ligt en recent tijdens de Natuurwerkdag nog opgeschoond is en van struiken, varens en kleine boompjes ontdaan. Er staat nog een mooie oude zomereik in de weg, die helaas niet gerooid mag worden; tja dat begrijpen wij natuurlijk wel. Het bad is jammer genoeg uit het huidige gebouw gesloopt.

Op een nat stuk pad vinden wij twee huisjesslakken waarvan ik het voortplantingsverhaal vertel en ook hoe een slak eruit ziet, zijn tastsprieten, zijn ogen op steeltjes, zijn raspande mond, de gespierde voet. En dat er een liefdespijl afgeschoten wordt in de voet van de andere slak. Elke soort slak heeft zijn eigen liefdespijl. Slakken hebben maar één long en die ademhalingsopening kan ik mooi laten zien. Kortom het fascinerende voortplantingsverhaal van de slakken dat ik oh zo graag vertel.

We lopen de trappen op van het kasteel en Paul ontpopt zich als een ware comedian, hij spreekt zijn volk toe,

'waarde onderdanen' en dat met een accent dat op dat van Prins Bernhard lijkt. We barsten in lachen uit; wat een humor. Bij de moestuin noteren we ook de hondjes die we zien, Canus Lupus Familiaris, Paul schudt het zo uit zijn mouw.

Truus raken we voorlopig kwijt in de tuin, Peter ziet zijn avondeten al in gevaar komen want ze krijgen nog gasten. Truus laat zich alles uitleggen over de groentebedden en hoe ze hier op een biologische manier de slakken weten buiten te houden. Door het kastanje-houten hek is roze-marijn gevlochten. Slakken houden niet van bepaalde geuren dus worden ze op deze manier geweerd. Er staat een bak met zaden die te koop zijn. Ik koop een zakje Oost-Indische kers. Doet mij herinneren aan vroeger thuis. Het groeide over de composthoop. Op het bord staat een vuurvliegjes-wandeling aangekondigd. Dit idee gaat straks in de ideeënbus die Harrie heeft klaargezet in de schuur.

De tijd vliegt voorbij; het is ineens kwart over 4. We lopen over het grasveld nog even naar René, naar de macrofauna. Enthousiast begin ik te scheppen, al was het maar omdat ik niet voor niets, tafel, vangnetjes en accubak heb meegesleept in de auto. Wie mijn auto kent weet dat ik daar andere dingen voor heb moeten achterlaten thuis. René had eigenlijk de witte bakken al schoongemaakt maar we kijken toch nog even naar mijn laatste vangst: een bloedzuiger, een schrijvertje, een bootsmannetje en een paar kikkervisjes met al achterpootjes. Daarna is het toch echt tijd om terug te gaan naar de

tiendschuur waar Harrie en Marly ons een voorlopige conclusie presenteren van de gevonden soorten. Ze zullen het tot in perfectie uitwerken en dan iedereen toesturen.

Petra krijgt nog het woord en vertelt over lang geleden toen zij hier kwam wonen en er door IVN en het Genootschap een inventarisatie is gemaakt waarbij als verrassende vondsten een neushoornkever en het vliegend hert genoteerd zijn. Die waren er vandaag niet bij maar kunnen over een maand zomaar weer waargenomen worden. We hadden wel een zeldzame spin, helaas ik ben de naam vergeten.

Na een heerlijk vegetarisch buffet gaat iedereen weer huiswaarts; we nemen afscheid van elkaar. En iedereen kan weer terug kijken op een geslaagde ledenmiddag op een schitterende locatie. Met heel veel dank aan de organisatie. Het ontbrak ons aan niets.

Foto's Astrid Janissen

Foto Rooijmans

Markt 10 - 6021CD - Budel
 tel. 0495-494890
 h.rooijmans1@chello.nl

"Met 35 jaar ervaring in fotografie kunnen wij uiteraard een schat aan informatie en adviezen verstrekken, waardoor goede resultaten meteen haalbaar zijn."

Al jaren zijn wij het adres voor Swarovski verrekijkers, spottingscopes en toebehoren.

Met gedegen advies en eindeloos geduld staan we u terzijde in uw keuze voor het juiste Swarovski product.

Een product dat beschouwd mag worden als de "Rolls Royce" onder de optiek. De "Swarovision" bijvoorbeeld wordt op 140 punten op kwaliteit gecontroleerd. Daardoor ontstaat een product waarop met een gerust hart 10 jaar garantie wordt gegeven.

SWAROVSKI OPTIK DIGISCOPING

Dankzij de DCB II, TLS-APO en iPhone adapter gaat de fascinerende wereld van SUPER-TELE-FOTOGRAFIE voor u open.

Met gemak haalt u het moeizaam te benaderen dier 40, 50, 60 maal dichterbij. Vogels en wild fotograferen was nog nooit zo gemakkelijk!

SWAROVSKI

OPTIK

Het assortiment van Swarovski omvat meer dan 30 kijkers en telescopen.

Veeroosters fietspad Roerdal

Door Huug Stam

In het eerste nummer van Het Schrijvertje in 2024 schreef ik over dit onderwerp.

Onlangs benaderde de gemeente mij naar aanleiding van het veldbezoek. De vraag was welke afspraken over de aanleg van veeoosters met Rijkswaterstaat destijds zijn gemaakt. Desgevraagd geeft Rijkswaterstaat momenteel aan van niets te weten. Bovendien stelt zij geen budget te hebben.

Ik geef aan dat er een misverstand is. Dit omdat de wethouder van Roermond heeft aangegeven dat door de aanleg van het fietspad het natuurcompensatiegebied is versnipperd en zij graag een bijdrage wil leveren aan een beter beheer. Als wegbeheerder gaat ze graag in overleg en is ze bereid één groot begrazingsgebied te realiseren bijvoorbeeld door de plaatsing van veeoosters.

Dit is voor mij reden te stellen dat niet Rijkswaterstaat maar de gemeente aan zet is. Daarnaast is het niet relevant dat Rijkswaterstaat geen budget heeft. Zij dienen slechts toestemming te geven voor de aanleg van veeoosters, omdat het betreffende deel van het fietspad eigendom is van Rijkswaterstaat.

Deze informatie is onderdeel van een door de wethouder getekende brief van 3 november 2017 die ik als bijlage naar de gemeente zend.

Vervolgens reageert de gemeente met een dankwoord voor de gedetailleerde toelichting en stelt hier verder mee aan de slag te gaan.

Hopelijk heeft het aan de slag gaan in het veld binnen afzienbare tijd zichtbare resultaten. De Milieugroep is zo'n negen jaar bezig met dit dossier. Ik hoop dat ik getuige mag zijn dat Galloways het Fietspad Roerdal oversteken om het andere gebied te kunnen bereiken.

Repair Café in De Weerstand

Door Leo Koster

De Weerstand in Roermond omvat onder meer het 9 hectare grote voormalige Philipsterrein gelegen aan de Bredeweg. In 1946 nam Philips de fabriek van de linnenweverij Elias over en vestigde zich aldaar. Nu zijn er plannen om er woningen, appartementen, tiny houses en creatieve bedrijvigheid te ontwikkelen en dat alles in een verkeersluwe en groene wijk.

Bij de Groene Transformator, geopend op 14 april 2023, in de ruimtes van de voormalige kantine van de Philips, is sinds 3 februari 2024 het Repair Café gevestigd. Elke eerste zaterdag van de maand en elke derde woensdag van de maand kan men in het Repair Café terecht. Wat kan er zoal gerepareerd worden? Een greep uit de vele mogelijkheden: stofzuigers, broodroosters, tosti-ijzers, koffiemachines, (stoom)strijkijzers, lampen, klein elektrisch gereedschap (klus- of tuingereedschap) enz.

In het verleden knipte ik heggen handmatig maar die schaar is al enkele jaren geleden ingeruild voor een heggenschaar met accu. Het betreft een Makita van Belgische makelij. Als ik mijn snoeiwerk gedaan heb wordt er wat kruipolie tussen de snijmesses aangebracht. Maar onlangs kreeg ik mijn heggenschaar niet aan de praat. Er brandde wel een rood lampje maar de snijmesses kwamen niet in beweging. Toen de accu in de oplader gestopt, waardoor bleek dat het daaraan niet kon liggen. Mijn

vrouw zei: 'Ga naar het Repair Café.' Op zaterdag 2 maart 2024 de heggenschaar, de accu en oplader in de fietstassen gestopt en naar het Repair Café gegaan. Toen ik aankwam bij de Groene Transformator werd ik al snel doorverwezen. In de voormalige kantine was het gezellig druk. Op 23-02-2024 was ik hier ook maar toen voor een lezing van IVN Roermond e.o. over 'Uilen van het boerenerf' en op 14-03-2024 was ik hier voor een lezing van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg over de Swalm, van bron tot monding.

Ik vul op een blaadje de problemen van de heggenschaar in en onder begeleiding kom ik bij twee deskundige 'technuten'. Iemand anders brengt een koffiezetapparaat, weer een ander een defecte radiocassetterecorder. Allerlei gereedschap is voorhanden. De accu wordt nog eens doorgemeten, de schroeven losgedraaid. En na een intensieve controle krijgen de heren de snijmesses weer aan de praat. Het blijkt dat ik niet de goede oliespray heb opgebracht. Ze raden me aan om de spray WD-40 te gebruiken. Dat voorkomt roest, verminderd wrijving en zorgt voor een langdurige smering.

Heeft u ook iets dat misschien nog gerepareerd kan worden? Ga dan naar het café, in dit geval het Repair Café: je verkleint daarmee de afvalberg. Je wordt er buitengewoon goed geholpen.

INDIEN ONBESTELBAAR: MORTEL 31, 6088 AH ROGDEL.

Door alle regen werd de paddenpoel in Swalmen begin mei een groot meer.... Foto Marieke Michels

Contactpersonen

IVN Roermond e.o. organiseert diverse activiteiten.

Wilt u iets weten of actief meedoen, neem dan contact op met één van de volgende personen:

Werkgroep Vogels

Huub Loete, 06-14189335 /

Coen Cox, 06-52862791

vogelwerkgroep@ivnroermond.nl

Werkgroep Planten

Willemiek van Deutekom, 06-20903490 (regio oost)

Hermien Hendrikkx, 06-13015190 (regio oost/west)

Vlinderwerkgroep

René Horsten, 06-22468910

vlinderwerkgroep@ivnroermond.nl

Heidewerkgroep

Hermien Hendrikkx, 06-13015190

hermienthendrikkx@hotmail.com

Jeugdwerkgroep

jeugdwerkgroep@ivnroermond.nl

Junior Rangers (leeftijd vanaf 12 jaar)

Frans Tegels, 06-81470235

famtegels@home.nl

Werkgroep Amfibieën en Reptielen

René Horsten, Hermien Hendrikkx; zie hierboven

Macrofaunawerkgroep

Ron Van Pol, 06-25012712

macrofauna@ivnroermond.nl

Fotowerkgroep

fotowerkgroep@ivnroermond.nl

Zoogdierwerkgroep

Joost Geraets,

Marieke van den Ende, 06-46522105

zoogdierwerkgroep@ivnroermond.nl

NoLimits

Sjoerd van der Schuit, 0475-302733

nolimits@ivnroermond.nl

Excursieloket

Ruud Snijders, 06-24404802

excursies@ivnroermond.nl

Programmacommissie

René Horsten, 06-22468910

programmacommissie@ivnroermond.nl

Vertrouwenscontactpersoon

vertrouwenspersoon@ivnroermond.nl

Redactie Het Schrijvertje

Frans Hendrikkx, 0475-503291

hetschrijvertje@ivnroermond.nl

Webmaster: webmaster@ivnroermond.nl

Fotomaster: fotomaster@ivnroermond.nl